Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 186. Marţi în 22 August (3 Septembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 Telefon (linia de stat Viena, Budapesta Arad) Nr. 4.

Miserii în biserică.

Timişoara, 3 August n.

(c.) Ḑi de ḑi suntem inundaţi cu scrisori din toate părţile despre greul cu care românii au sĕ lupte contra atacurilor, pe cari organele acestei vitrege stăpâniri le îndreaptă contra individualităţii noastre ca popor.

Şi dacă plângerile din provincie s'ar reduce numai la fărădelegile actualilor satrapi, cari a nume sunt puşi sĕ despoaie şi sĕ maltrateze fără milă pe bietul nostru popor, nici mirare nu ne mai poate prinde. E nemărginit de trist însĕ, când o mare parte din aceste gravamine sunt îndreptate contra noastră înşuşi. Noi păşim contra noastră ca acusatori.

Aceasta, fără îndoială, e o apariţiune foarte tristă în corpul naţiunei noastre, — cu atât mai tristă, cu cât de maştere sunt condiţiunile de vieaţă între cari ne sbuciumăm.

Natural ar fi, ca în aceste ḑile de grea încercare pentru noi sĕ înceteze recriminaţiunile reciproce, pentru ca cu atât mai uşor sĕ ne putem concentrá toate forţele de cari dispunem contra uneltirilor duşmanilor nostri. Acesta ar fi lucru şi înţelept şi şi cuminte.

Dar' în fine oameni suntem cu toţii, şi ca oameni putem greşí, pre cum într'adevĕr greşim. Totuşi, după a noastră părere, greşelile aceste n'au sĕ treacă anumite margini, — dacă voim ca sĕ nu ne compromitem naintea acelora, contra cărora noi vecinic ne plângem.

În starea actuală de lucruri, unde în vieaţa publică domneşte o demoralisare completă, nouă ne incumbe grava datorinţă de a păzí cu scumpĕtate, ca bunele noastre moravuri sĕ rĕmână intacte de miasmele corupţiunei. Aceasta pentru noi este o elementară datorinţă de conservare, căci nu trebue sĕ uităm, că cu cât vom fi mai soliḑi în afacerile noastre, unde ne mai este dat şi nouă sĕ ne mişcăm, cu atât vom putè sĕ impunem mai mult contrarilor nostri.

De ací resultă cu necesitate, ca sĕ ne ferim, ca noi înşuşi sĕ dăm ansă la plângeri cari ar fi de natură sĕ ne sdruncine încrederea la aceia, de cari noi în lupta noastră avem mai multă necesitate. Şi dacă totuşi se pĕcătueşte în aceasta direcţie, atunci ḑiaristica noastră are datorinţa de a demascá şi a biciuí viciile acolo unde le aflá, — nu cu scopul ca sĕ facă sensaţie, ci ca cei interesaţi sĕ se îndrepteze.

Numai în chipul acesta ḑiaristica noastră îşi împlineşte într'un mod conştiú datorinţa ce o are faţă de naţiune.

În împlinirea acestei grele misiuni trebue sĕ aibă pe partea sa pe toţi oamenii bine simţitori, fără deosebire de mici interese egoistice şi fără deosebire de direcţie politică. Trebue cu toţii sĕ ne *unim* când vorba e de a sbiciuí, bunăoară ca în biserica noastră sĕ nu se încuibe *simonia* şi *nepotismul*.

Şi tocmai cu plângeri de feliul acesta suntem ḑilnic inundaţi. Vieaţa noastră românească se manifestă în cea mai mare parte pe terenul bisericesc. Acesta dar' mai ales trebue ţinut în mare castitate, pentru ca nu în urmă prin tolerarea şi inscenarea de abusuri şi scandale sĕ se inficieze cu miasmele corupţiunei întreaga noastră vieaţă bisericească.

Şi acesta este unul din puternicele motive, cari nouă ne demandă imperios sĕ nu cruţăm nici odată pe aceia, cari contribue la propagarea abusurilor în sinul bisericei noastre.

Şi că biserica noastră nu e exemtă de un substrat putred, care uşor ar putè sĕ devină foarte periculos pentru prosperarea ei, ni-o dovedesc — după cum am mai spus — plângerile dese cari ni-se adresează contra unora din acei factori, cari cei dintâiu chiămaţi ar *trebui* sĕ fie, ca sĕ veghieze asupra curăţeniei moravurilor din vieaţa noastră bisericească.

Dar' sĕ dăm câteva esemple.

În ḑilele trecute ni-se plângeá amar un om al bisericei, că cutare diecesă ar creşte o mulţime de clerici fără sĕ se mai intereseze de soartea lor. La prima vedere lucrul apare de o puţină importanţă, şi cu toate acestea nu este aşa. Ori-şi-care diecesă care-şi creşte un numĕr oare-care de clerici, are şi datorinţa morală, ca sĕ se îngrijască şi de viitoriul lor, căci altmintreni va contribuí şi ea indirect la creşterea unui proletariat cu carte, de care noi n'avem nici o trebuinţă.

Biserica va putè sĕ plaseze cu nisuinţă pe toţi tinerii nostri teologi, dacă mai întâiu va primí an de an numai atâţia câţi ea va crede că sunt necesari pentru absolvarea lipselor diecesei.

În urmă biserica se va putè îngrigí şi de plasarea tinerilor în posturi corĕspunḑĕtoare, cu deosebire atunci, când pe aceste a nu vor fi date cutărui »Amtsdiener«, şi aceasta numai din motivul, că acesta are fericirea de a fi socrul cutărui referent şcolar.

Mai este încă un rĕu care roade la vieaţa organismului nostru bisericesc, şi acesta e, că în cele mai multe casuri parochiile noastre sunt legate de cutare persoană de secs feminin.

Sunt absolvent de teologie de atâţia ani — ne scrie alt nefericit — am avut neprecauţiunea de a mĕ căsătorí înainte de a avè o parochiă, şi acuma nu-mi mai aflu post.

Din alt loc ni-se spune, că alegerea cutărui candidat s'a făcut într'un mod scandalos, şi comisiunea investigătoare n'a aflat de lipsă sĕ escrie nou concurs.

Mai clasic este casul care ni-se relatează despre o parochie de clasa I., care într'un mod ciudat s'a metamorfozat în parochie de cl. III. Casul e foarte instructiv. Un tiner cleric se căsătoreşte şi capĕtă de zestre 10.000 fl. Acest fericit ar fi dorit bucuros sĕ pună mâna şi pe parochia de cl. I., şi fiind-că cualificaţiunea lui erá numai pentru parochii de cl. III., măritul consistoriu reduce parochia de cl. I. prin o trăsătură de condeiu, la parochie de cl. III. şi gescheftul să făcut.

În enumĕrarea casurilor noastre nu mai mergem mai departe, că ar trebui sĕ scriem o întreagă *cronică scandaloasă*. Ne oprim deocamdată ací şi spunem sincer, că îndată ce vom observá, că cei competenţi nu fac nimic pentru sanarea rĕului, vom dá toate corespondenţele, pe cari le primim în aceasta direcţie, fie chiar şi cu supĕrarea unor oameni, căci foaia noastră nu face şi nu-i permis sĕ facă *servicii de clică*.

Adunarea „Associaţiunei Transilvane".

(Raport special al „Dreptăţei".)

VII.

Blaşiu, 29 August n.

De încheierea raportului meu oficios, ca esmisul *„Dreptăţii"* am sĕ referez încă despre două momente ale sĕrbărilor, momente sociale şi de distracţie.

Prânḑul la metropolie.

Eri între şedinţa II. şi a III. a avut loc un prânḑ festiv în sala cea mare din reşedinţa metropolitană. Escelenţa sa, Metropolitul Victor a întrunit la ospitala sa masă vre-o 70 persoane, tot numai bărbaţi.

Prânḑul s'a început la 2 oare d. a. Sala cea mare a reşedinţei metropolitane se aflá în aripa cea vechie a castelului în etagiul prim, şi e într'adevĕr foarte spaţioasă, mai ales foarte lungă. Înainte de a se începe masa doi feciori de casă umblau printrĕ oaspeţi cu câte o tasă mare, pe care în păhărele de cristal se oferiá o „românească ţuică".

Întrând Metropolitul în sală a fost întimpinat cu însufleţite: „Sĕ trăiească", cari se tot repeţiau. Escelenţa sa îmbiá cu amabilitate pe oaspeţii sĕ-i sĕ guste din „rachiul prefipt" de prune şi închiná însuşi un păhărel întru sănĕtatea câtorva oaspeţi, cari erau mai aproape, schimbând câteva cuvinte cu fie-care.

După preludiul cu rachiul oaspeţii şi-au ocupat locurile, indicate fie-căruia prin un bilet, şi prânḑul s'a deschis oficios în mod creştinesc prin: *Tatăl nostru.*

Masa oferiá un admirabil aspect. Un şir lung, ca de 30—40 persoane erá de o parte şi de alta, în jurul mesei. La mijlocul acestei lungi mese stá de o parte Metropolitul, încunjurat de unii membri ai comitetului central. Încolo în sus şi în jos, o variaţie minunată de tipuri, bĕtrâni şi tineri, preoţi, advocaţi, oficeri (în uniformă), cu un cuvênt lamura oaspeţilor veniţi la „Associaţiune".

Am încercat sĕ colectez biletele, cari indicau locul fie căruia, ca sĕ vĕ dau o listă completă, din care s'ar fi putut vedè cam cine a fost la „Associaţiune". Regret însĕ foarte mult, că nu mi-a succes. În lipsa listei mĕ restring numai la presă şi constatez cu plăcere, că representanţii presei toţi au fost invitaţi anume: Dr. Aurel *Mureşanu* („Gazeta"), G. D. *Bogdan* („Tribuna"), Dr. Elie *Dăianu* („Dreptatea"), Dr. Vasilie *Hossu* („Unirea"), Iustin *Ardelean* („Vulturul").

Menu-ul a fost dintrĕ cele mai bogate şi variate, atât în mâncare cât şi beutură.

Cătră sfêrşit *Escelenţa Sa Metropolitul* a adus un toast întru sănĕtatea oaspeţilor sĕi şi pentru prosperarea „Associaţiunei", care toast a fost ascultat în picioare.

Preacuvioşia sa, archimandritul Dr. Ilarion *Puşcariu* a toastat pentru Metropolitul *Victor*, esprimându-şi convingerea, că Escelenţia Sa va conduce cu tărie şi bun succes destinele bisericei, spre binele poporului nostru, pentru care lucră şi *„Associaţiunea"*.

Părintele George *Vlassa*, paroch militariu gr. cat. în *Caşovia*, a toastat pentru Metropolitul.

Revs. Alimpiu *Barbuloviciu*, vicariul Şimleului pentru membrii capitulului metropolitan, special pentru vicariul *Moldovan*, preşedintele „Associaţiunei".

G. *Bogdan-Duică* espunêndu-şi impresiunile ce Blaşiul, ca „singurul loc, care are o tradiţie lungă şi românească“ i a făcut, arată fasele evoluţiunei lui şi închină pentru generaţiunea tineră din Blaşiu, care marchează ultima fasă.

Al. *Barbuloviciu*, vicariul, închină (a douaoară) pentru presa română şi representanţii ei.

Cu aceasta s'a încheiat şirul toastelor şi masa s'a ridicat. Notez că în tot decursul mesei o capelă de ţigani a cântat o serie de piese frumoase, începênd cu „*Deşteaptă-te Române*“ şi sfîrşind cu „*Marşul lui Mihaiu Viteazul*“.

După masă cea mai mare parte a oaspeţilor s'au retras în grădină, la umbra giganticului stejar, despre care se dice că e de pe timpul lui *Petru Paul Aron*, mai vechiu de 150 ani. Acolo s'a servit cafea neagră şi Metropolitul Victor cu amabilitatea s'a cunuscută a ţinut cercle.

Balul.

Balul „Associaţiunei“ a dovedit că sala de gimnastică ori-cât de mare e prea mică pentru — Blaşiu; atâta lume a concurs la bal. Începênd la 9 oare a durat până la 4 dimineaţa. Mulţimea a fost prea mare, căci din causa îmbuldelii de abia s'a putut dansă. Mai mult; ca raportor fidel, cum i-se cade unui raportor al „*Dreptăţii*“ am cercat sĕ umblu prin sală sĕ compun lista damelor, dar' credeţi că mi-a fost posibil? Nici pe de parte. Eată de ce trebue sĕ mĕ restring şi sĕ spun, că *toate* părţile româneşti au fost representate. Costumul naţional erá purtat de cel puţin 50 de doamne şi mai ales domnisoare. La cuadrilul I am numĕrat cu ochii mei, de sus de pe galerie 120 părechi.

Două momente marcante a presentat balul acesta, despre cari trebue separat sĕ fac amintire.

(Costumul naţional premiat.) S'a făcut acum obiceiu, că la balurile „Associaţiunei“ sĕ premieze câte-un costum naţional. Aşa fost şi ăst-an. Un binefăcĕtoriu anonim a pus la disposiţia comitetului despărţemêntului Blaşiu 40 coroane în aur, că sĕ le dee de premiu acelei domnişoare sau doamne, care la bal va purtá cel mai frumos, original, costum ardelenesc. Spre scopul distribuirei acestui premiu publicul a ales în pausa balului o comisiune de trei, în care erá: Doamna Aurelia *Solomon*, directoara şcoalei de fete (Blaşiu); Domnişoara N. *Moldovan* (Oreştie) şi domnul George *Moroianu* (Săcele).

Cercetând şi sfătuindu-se comisiunea n'a putut conveni asupra unui *singur* costum, de aceea a împărţit premiul în două. Eată resultatul:

Dşoara Elena *Moldovan* din Mediaş a primit premiul prim de 20 coroane (costum sĕliştenesc).

Dşoara Aurelia (?) *Lazar* din Băiţa (Zarand) premiul II de 20 coroane (costum original din Zarand).

Dşoara *Opriş* a primit menţiune onorifică pentru costumul sĕu original de pe Târnave.

(„Mănăstirea de Argeş“ — decorată.) Tot în pausa balului s'a făcut un act, care trebuiă făcut la concert, dar' a întârdiat. Anume dl George D. *Bogdan*, încredinţat de tinerimea recunoscĕtoare, a predat dlui Iacob *Mureşanu*, compositorul „Mănăstirei de Argeş“, o frumoasă cunună de lauri, ear' doamnei profesoare *Carşai* un admirabil buchet de rose, pentru succesul ce l'a avut în rola „*Anei*“ din „Mănăstire“. Publicul a aclamat viu pe ambii decoraţi.

*

Cu acestea îmi încheiu şi eu raportul despre adunarea generală a „Associaţiunei“. Raportul a fost cam lung, publicul cetitoriu se va fi urît — poate, dar' cred, că cei ce se interesează de cultura naţională vor fi fost mulţămiţi avênd un raport *detaiat*. Dacă în totdeauna am dat atenţiune mişcărilor noastre culturale, apoi datori am fost şi suntem sĕ o dăm „Associaţiunei“, şi în special adunărilor ei generale. Ori şi cât de detaiat va fi fost raportul meu, trebue sĕ constat, că adunarea din est an a „Associaţiunei“ a fost atât de importantă, în cât încheind acest lung raport, eu nu mĕ simt absolvat încă de datoria, ce o am ca publicist faţă de „Associaţiune“. Ea va formá tema încă a unor scrieri din partea mea, până atunci însĕ încheiu acest raport cu mulţămită către comitetele arangiatoare din Blaşiu, cari atâta atenţiune au dat representanţilor presei, şi rog pe fie-care membru al comitetelor sĕ primiască mulţămita mea specială, pentru-că ajutându-mĕ mi-au făcut posibil sĕ dau publicului cetitoriu un raport (aşa cred) obiectiv şi fidel.

Dr. E. D.

Austro-Ungaria.

Procesul părintelui Lucaciu. În causa procesului părintelui *Lucaciu*, apĕrătoriul Dl Coriolan *Brediceanu*, a înaintat o petiţiune, ca sĕ i-se înmânueze sentinţa şi terminul de apelaţiune sĕ se socotească de la timpul înmanuărei.

Contra obiceiului de păn' acum, după 8 dile sentinţa a fost şi înmanuată şi în 31 August s'a şi espedat apelaţiunea, pe care vom comunicá-o în toată întregimea ei în unul din numerii procsimi ai diarului nostru.

Părintele Lucaciu este închis singur în un despărţământ, de oare-ce însĕ — conform instrucţiunei temniţelor de stat — el nu este osândit sĕ-şi petreacă timpul în închisoare singuratică (Einzelhaft); drept aceea părintele Lucaciu a reclamat, ca sĕ fie pus cu alţi deţinuţi la olaltă. Până acum însĕ n'a primit nici o resoluţiune şi de aceea apĕrătoriul a apelat şi contra acestor mĕsuri esceptionale ce se iau faţă de clientul sĕu, părintele Lucaciu.

Străinătate.

Crudelităţi bulgare. (Adrianopol, 2 Septembre.) Di de di sosesc aici tot mai mari cete de mohamedani din Rumelia orientală. cari spun, ca sunt siliţi sĕ fugă dinaintea crudetităţilor bulgare. Refugiaţii povestesc amĕnunte îngrozitoare despre crudelităţile ce au sĕ îndure mohamedanii din partea bulgarilor.

Programul lui Zancov. (Sofia, 2 Septembre.) Pre lângă *Svoboda* se mai ocupă cu programul lui Zancov şi *Narodni Prava* (diariul lui Radoslavov) şi 'l respinge. Întrĕ altele acest diariu declară, că esmiterea unei noue deputaţiuni în Rusia nu e cu cale chiar şi din motivul, că nici resultatele cele dintâiu nu sunt încă cunoscute.

Aniversarea Sedanului. (Berlin, 2 Septembre.) Din incidentul aniversărei epocalei lupte de la Sedan oraşul e frumos împodobit. Pe poarta brandenburgiană pe o fundă de catifea e inscripţiunea următoare „*Welch eine Wendung durch Gottes Fügung*“. — Au sosit oaspeţi din toate părţile. Regele Sacsoniei a sosit la 10 oare a. m. fiind aşteptat la gară de împĕratul *Vilhelm* cu întreaga sa suită. Domnitorii s'au salutat cordial şi s'au sărutat de mai multe-ori:

Din causa sĕrbătoarei burselor din Berlin şi Frankfurt sunt închise.

Corespondenţă.

Oraviţa, 29 August n. 1895.

Ruga din Oraviţa.

În ajunul nedeiei de ăst-an ceva neobicinuit. Trenul de după miadădi aduse o mulţime de oaspeţi: români din toate părţile, după datina strămoşească au buit aici, spre a-şi petrece întrĕ fraţi, neamuri şi pretini la tîrnoseala bisericii cea mai mare di de veselia a bănăţenilor. Întrĕ cei ce percurgeau strada lungă a Oraviţii în birjele de la tren, erau de astă-dată şi câţiva domni şi doamne, de pe feţele cărora pline de vieaţă se reoglindă impresia îndestulirei, ear' noi privitorii aglomeraţi pe la fereştri, cari cu toţi trăim mai în greu, rîvniam la dînşii, ghicind în şoaptele noastre, că sunt din România liberă . . . .

În crepatul dilei de Sântă-Maria, clopotele bisericii îngânaie de bubuitul treascurilor umpleau vĕzduhul de solemnitate. Bĕtrânii caselor se pregătesc la utrenia pentru ispăşirea pĕcatelor şi mângăierea sufletului, ear' cei cu inima neprihănită, copiii sĕvĕrşesc laudă, că a venit nedeia, până-ce femeile sârguincioase umplu perişoarele (sarmalele), dau hreanul pe rădĕtoare, pun tăiţeii la foc, se pregătesc în ruptul capului pentru găzduirea oaspeţilor. Bucuria casnicilor pretutindenea culminează în serbarea hramului. Şi în coliba din urmă ferbe oala pe vatra seracului, sĕ prândiască şi dînsul cu Nea Mitru, care de drag a venit la el în goştie, din al trei-patrulea sat, cu ortacul sĕu Crăciun, ca care a brotit în cătănie . . . .

Şi, O Doamne! câtă fericire simte ţeranul nostru, când după prânz primenit cu cismele vacsuite cu doue dile înainte, cu cămaşa curată de fuior, imitată de teoria lui Kneipp, care se trudeşte a reduce bĕteguirile guleraţilor la simplicitatea prăţioasă a plugarului, mână înainte câte-o horă cu semenii sĕi în jocul ce se ţine la nedei pe aiurea în curtea, ori preajma bisericelor.

Noi, ca sĕ avem o plăcere, o veselia corespundĕtoare sentimentelor noastre esagerate, prin progresul culturii moderne, trebue multă opintitură. Şi asta e pricina, că la ruga din Oraviţa-montană, populată de multă inteligenţă cu pretenţii, aproape din negura vremilor n'am avut o asemenea petrecere ca cea de la nedeia din ăst an, pe care mĕ vĕd îndemnat a o relatá pe calea aceasta onoratului public românesc.

Este vorba despre concertul arangiat în beneficiul corului vocal rom. de aici, de cătră junimea universitară din Oraviţa şi jur, cu concursul vestitului cor rom. din Biserica-albă, anunţat atât prin afişuri, cât şi într'o corespondenţă aparută mai dilele trecute în organul nostru „Dreptatea“. Vestea bucinată de reputaţia corului din Biserica-albă a adunat români de prin România, din cornul de ţeară dintrĕ Almăj şi Dunăre. De mult nu s'a vĕdut în Oraviţa atâta românime aleasă, ca la aceasta producţiune.

Seara o îmbulzeală teribilă; cavalerii arangiatori sub strategica destoinicului lor president, Dl Dr. Ion Nedelcu. abia pridîdiau a se achitá de o sarcină atât grea. Eu mĕ vîrîsem anumit într'un cot mai aproape de bină. ca sĕ pot cât de bine distinge debutul în toate ale sale variaţii. Dar' nici un favor, fără defavor. Am resplătit plăcerea acestei privelişti cu desavantagiul uimirii şi nĕcazului, când observaiu, că toate hainele mi le-am ruinat, frecându-mĕ de păreţele sub care mĕ gugulisem consumat de curiositate: vorba ceea: Tot cel sĕrac dă de potcă. — La sunetul clopoţelului musica înceată cu piesele premergĕtoare. Se ridică cortina, ear' pe bină rĕsări un junelaş elegant; această odrazlă de obîrşie nobilă românească, abiturientul Eugeniu Munteanu se aşedă la pian şi deschise concertul cu „Traviata“, fantasie brillante de Sydney Smith. Primul punct din program urmat de aplausele bineneritate nu şi-a greşit de loc menitiunea de a contribui ca de regulă la reuşita producţiei prin însemnata *prima impresiă*. Acum ar urmá sĕ descriu desteritatea technică a corului din Biserica-albă, care s'a produs cu valsul „La malurile Prutului“, cuartet bărbătesc de C. Porumbescu cu acomp. de pian, şi la salva aplauselor neîndurătoare încă cu o piesă italiană, în fine cu două frumoase soluri esecutate de clarinetul corului Dl. C. Novacescu.

Ca sĕ laud prestaţiunile uriaşe ale acestui cor distins, ar însemná, sĕ torn apă în Dunăre. Cine vrea sĕ admire această societate de cântăreţi escelenţi şi entusiasmaţi; cine vrea sĕ aibe parte de plăcerea convingerii, că această associaţie românească până unde a ajuns, acela nu 'şi poate face imaginare fidelă dintr'un raport jurnalistic ori-cât de bine redactat: acela caute a gustá plăcerea aceasta prin propria-i intuiţiune. Recomând deci acelora, cari încă nu l'au audit, sĕ folosească prilegiul producţiunilor acestui cor spre a'l ascultá. Mulţi se întreabă: cum se face, că orul, aceasta pîrghie a culturii naţionale a biseric'albenilor a progresat atât de mult; cum se face, că românii din Biserica-albă, cari ar încăpĕ toţi într'un butoiu, escelează atât în instituţiunile lor, cât şi la ori-ce mişcare naţională de pretutindeni: pe basa esperinţelor ce mi-leam câştigat prin desele mele coatingeri cu acesti bravi corişti, ca sĕ nu mai lungesc vorba, li-aşi putĕ rĕspunde pe scurt — un Roşu în Banat!

După concert a urmat teatrul „O noapte furtunoasă“, în două acte de I. L. Caragiale. Aici încă mĕ mărginesc a enunciá pe scurt, că a reuşit. Toţi diletanţii, băieţi talentaţi cum sunt, şi-au interpretat rolurile cu dibăcia ce se şi aşteptă de la studenţi universitari. Tot astfeliu şi Dşoarele Alexandrina Ţeranu şi Elena Pavloviciu, cărora le laud graiul frumos romănesc, au probat destulă abilitate la prima lor păşire pe bină, ceea-ce se esplică şi de după cualificaţia lor superioară.

Observ la acest loc, că am preferit recerută objectivitate, faţă de obiceiul unora, de a esagerá în laude deşerte. de pildă raportul producţiunii de la St. Eliă din ăst-an, care după a mea părere, poate din respect cătră arangiatorii acelui concert-farbonc, pe cari bine-i cunoaşte şi DSa de „pricepuţi ca ţapul“ în ale artei, a persiflat teatraliştii noştri din suburbiu prin însăşi signatura sa „Luci“ cu alusiunea şăgalnică a proverbului: *nu-i tot aur ce „luci“-eşte.*

După producţiune tineretul s'a aruncat în braţele Terpsihorei ce îi aşteptă în rondoul grădinei de „Tir“, ear' noi, nejucătorii „îmbĕtrâniţi“, ne aşedarăm pe la mesele de alături, meditând asupra refrenului „Ce-a fost verde, s'a uscat“. Astfeliu petrecurăm până în revĕrsatul dorilor.

G. Jian.

Pancota, 30 August n.

(Balul de la Pancota.)

Balul arangiat de tinerimea română la Pancota a succes preste aşteptare. S'a adunat un public numĕros şi ales. Inteliginţa română din giur a fost bine representată, ba chiar şi din Arad ne-au onorat cu presenţa lor câţiva domni. — Dintrĕ cei presenţi mi-am însemnat numele următoarelor

Doamne: Feier (Boroşineu), Ign. şi Const. Pavloviciu (Pancota), Petranu (Arad), Olariu (Zarand), Codreanu (Şiclău), Iancu (Zarand), Popescu (Buteni), Fildan (Şiria) Popescu, (Covăşinţ), Pap (Agriş), Popoviciu (Şiria), Crişan (Seleuş), Olariu (Arad), Stanbesand (Zarand) et.

Domnişoare: Surorile Feier, surorile Const. Pavloviciu. surorile Ign. Pavloviciu, surorile Codreanu, Popescu (Buteni), Pĕtruţ (Şepreuş), Olariu (Zarand), Stanbesand, Crişan. Popescu (Covaşinţ), Ganea (Semlac), în costum naţonal, Pantoş, (Pil), Serb (Chitighaz), Mişcuţa (Giula), Arsiciu (Galşa), Raţ (Şiria), Teodorovici (Şiria), Moldovan (Sântana) etc.

Ordul de dans a fost corespundĕtoriu: cu „csárdás" etc. n'a fost molestată societatea. În pausă a delectat publicul studentul Niţă Popescu cu plăcuta şi sonora-i voce. S'au ridicat şi toaste, întrĕ altele şi întru sănĕtatea întemniţaţilor noştri

Acest bal a meritat numele de „român". Străini nu am vĕdut aici, de cât onorabila fam. germ. Stanbesand, despre care cu plăcere putem constatá, că e filo-română şi vorbeşte bine româneşte. — La cassă a incurs o sumă, din care, după detragerea erogaţiunilor, va rĕmânè ceva şi pentru scopul filantropic.

În fine e de notat, că comitetul arangiatoriu, care pentru activitatea sa şi succesul balului merită toată recunoştinţa, a intenţionat a îmbiná acest bal cu un concert, dar' a suferit naufragiu la autorităţile administrative.

Raportorul.

Din diecesa Orădii-mari, 30 August n.

Necunoscută fiind până acuma înaintea publicului român adunarea generală a reuniunei învĕţătorilor români sătmăreni, ţinută în *Veleş* în 8 August; permiteţi-mi, dle redactor, a vorbí puţin despre aceea adunare!

Mult s'a aşteptat de la întrunirea şi convenirea aceasta, dar' puţin s'a isprăvit . . ., şi pentru ce? Causa nu este alta de cât neînţelegerea şi hipocrismul modern, care — durere — vĕd că începe a atacá şi pre unii oameni meniţi a purtá flamura naţiunei şi a culturei româneşti în Sătmar!

Mai bine de un deceniu de când s'a înfiinţat reuniunea dascălilor români sătmăreni, şi de atuncia în loc sĕ progreseze, în loc sĕ se consolideze, ea se desbină — uti figura docet — Veleşul, unde unii preoţi ca Ign. Sabou şi Ciuta se folosesc de termini foarte aspri şi duri la adresa învĕţătorilor! Am voit sĕ aduc mai iute la lumină cursul acestei adunări, dar' fructul ei amar m'a consternat foarte, în cât nu am fost capace a luá cu de grabă condeiul a mână!

Nu este destul şicănat bietul învĕţătoriu român de vrăşmaşii neamului nostru, ci încă trebue sĕ sufere în unele casuri şi de la preot, pentru-că doară nu-i împlineşte toate capriţiile, şi că e conştiu de aceea, că şí el o om după asemănarea lui Dumnedeu, e conştiu de drepturile sale şi voieşte a trăí cu ele.

Nu voiesc sĕ dic prin aceasta, că învĕţătoriul ar fi scutit de ori-ce defect şi patimă, nu, pentru-că un atare om „non datur", ba chiar în multe casuri însuşi învĕţătoriul — din causa ambiţiunei esagerate şi neobedinţei faţă de mai marii sĕi — este causa discordiei, carea de bună seamă are urmări funeste mai ales pentru popor.

M'am convins însĕ şí eu, că în unele părţi — mai ales prin Sătmar — învĕţătoriul este considerat de sluşbaşiu, este denunţiat şi ignorat chiar de aceia, cari ar trebuí sĕ se îngrijească de binele şi prosperarea bietului dascal. Ori, Dne! la cine se va întoarce învĕţătoriul în acest timp plin de suferinţă; unde va recurge după ajutoriu, când chiar forurile competente îşi subtrag ajutoriul ce ar trebuí sĕ 'l subministreze învĕţătoriului? Nici nu vorbesc de acel preot care tractează neuman cu învĕţătoriul sĕu şi'l asupreşte; pentru-că singur indolenţa şi nepăsarea este pĕcat atât de mare, în cât cu greu se poate espiá. Învĕţătoriul este soldat care se luptă în prima liniă, dar' ca sĕ poată arĕtá succesul dorit are lipsă necondiţionat de ajutoriul preotului, pentru-că fără ajutoriul preotului, mai iute ori mai târdíu el va suferí naufragiu, devine victimă chiămărei sale, este înghiţit de molochul maghiarisărei, este huiduit şi nimicit moraliceşte şi materialiceşte.

Dar' întreb, este oare ocrotit învĕţătoriul atunci, când venind la o adunare spre a discutá o cestiune ori alta, pentru a-şi mai însuşí unele lucruri frumoase şi salutare, pentru a-şi umplè lacuna ce poate mai are în pregătirile sale pedagogice, şi pentru a mai consultá o directivă sănĕtoasă cu respect la metodul de învĕţământ; întreb, va fí ocrotit şi luminat învĕţătoriul atunci, când în locul acestor lucruri frumoase vor fí preferite nişte certe pur personale, şi când învĕţătoriul va fí insultat şi batjocorit?

Nu, dlor, cu atari manieri nu veţi duce nici cu un pas mai înainte causa învĕţămêntului românesc în Sătmar! Nu pot dar' nici de cât aplacidá repăşirea din comitet a sus amintiţilor domni. Cu puteri unite vom putè conlucrá în interesul învĕţămêntului românesc şi cu puteri unite vom putè deşteptá şi luminá iubita noastră naţiune, pentru-că „concordia parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur".

Ac nunc ibo ad maiorem dominum adhuc ignotum! Am audit, că la sfătuirea pentru arangerea petrecerei teologilor în frunte cu dl parocn Şiuta, unor domn cleric — al cărui nume până acuma nu l'am putut aflá — a făcut propunerea, că învĕţătorii deoare-ce nu sunt pre acel nivou al culturei pre care se află dsa, se nu fie invitaţi . . . . Amice, non possum satiram non scribere de te! Lucru neaşteptat de frumos de la un teolog, de la un om matur care ascultă o facultate aşa înaltă!

Într'adevĕr îmi este ruşine, că în corpul clerului tinĕr — căruia aparţin şí eu — se află un om atât de limitat cu propuneri şi planuri atât de ridicule!

On. dle! cu atari principii eşti D-Ta saturat şi hrănit la sublima şi frumoasa carierĕ ce ţi-ai ales?

Chateaubriand dice, că pasiunile păcătoase provin totdeauna din falĕ şi îngâmfare — de care D-Ta ar fi trebuit sĕ te desbraci de mult!

Îţi gratulez colegă la înaintarea mare ce ai făcut! O tempora! O mores! Un teolog român, care ar trebuí sĕ ardă de iubirea către neamul sĕu, în simpla sa îngâmfare se pune cu planuri de a eschide din vieaţa socială o clasă atât de însemnată — dicênd drept — fundamentul culturei noastre naţionale — învĕţătorimea!

Nu aşi fi cutezat a presupune, că un cleric sĕ fie atât de idiot, ca sĕ propună atari absurdităţi! Ori, Doamne! cineva cuprinde, cine va îmbrăţişá dăscălimea română, dacă chiar preoţimea o va ignorá şi despiciá!

Dle colega! ştii dta, că a fi învĕţătoriu român înseamnă a aduce jertfă, înseamnă a te sacrificá! Şi dta, clasa asta atât de valoroasă într'atâta o desconsideri, în cât nu o afli meritată ca sĕ-şi petreacă şi sĕ şi mai uite durerile şi nĕcazurile într'un loc cu un om atât de inteligent (?), ca dta?

Frumos aplici în pracsă, colegă, principiile carităţii şi ale justiţiei distributive . . .! Dar' Dle Colegă! Învĕţătorimea noastră, sau se află pre acel nivel al culturei, pre care ar trebuí sĕ steie, sau nu; dacă da, atunci pentru ce sĕ nu poată participá la o petrecere unde se află un om cu o cultură modernă, ca Dta!; dacă nu . . . . atunci D Ta, ca un om cult cu o bună educaţiune, carele arde de iubirea neamului sĕu . . . ai datorinţă morală a îmbrăţişá învĕţătorimea şi a o ridicá la acel nivel, unde ar trebuí sĕ steie; prin urmare D-Ta — când vorbeşti atât de nesocotit — în ambele casuri eşti culpapil şi păcătos!

Nu sunt curios pe crerii nimĕnui, dar' crerii D Tale aşi voí sĕ-i vĕd, ca sĕ am ideiă despre crerii omului ingenios! Cred. că mult ai asudat, până ţi-ai plămădit aceasta propunere ingenioasă!?

Bine începi colegă . . . numai mai departe! Sic itur ad astra!

Fabricius.

Cronică.

Timişoara, 3 Septembre n.

Redacţional. Cu diua de astădi responsabilitatea pentru redactarea diariului nostru trece de la domnul Dr. George *Candrea* la domnul Adrian P. *Descanu,* care începênd cu diua de adi va şí semná diariul nostru. Schimbarea aceasta este pur personală.

† Alesandru Micu. O ştire telegrafică din Blaşiu ne anunţă încetarea din vieaţă a domnului Alesandru *Micu,* canonic metropolitan. Rĕposatul a fost un bărbat iubit şi stimat de toţi câţi l'au cunoscut. Născut în *Ormenişul de Câmpie,* a absolvat teologia în Viena, în seminariul de la s. Barbara, a fost profesor de fisică şi matematică la gimnasiul din Blaşiu mai mulţi ani, apoi vicariu foraneu în Făgăraş, în urmă pe la 1889 canonic metropolitan în Blaşiu. Ca atare a fost şi director al gimnasiului. Venerabilul bărbat a fost suferind de mai mult timp; dar' pentru aceea sănĕtos. Rĕul, care i-a adus moartea, l'a ajuns repentin Sâmbătă la amiadi. Dintr'o receală, (se dice, că facênd prima probă cu cura lui Kneipp) a ajuns în aprindere de plumâni, care i-a ciuntat firul vieţii eri d. a. Ştirea morţei a produs adâncă impresiune în Blaşiu, căci toţi îl iubiau şi stimau.

Un econom-inspector român se caută pentru o moşie din România. Reflectanţii la acest post au sĕ fie laborioşi, cinstiţi şi sĕ priceapă gospodăria agriculturei. Oferte cu condiţiunile bine statorite sĕ se trimită la redacţiunea diariului „Revista Orăştiei".

Alegere de catichet. În consistoriul plenar ţinut în dilele trecute la Oradea-mare, s'a făcut şí alegerea de profesor-catichet pentru religiunea gr. or. la gimnasiul din Beiuş. După cum cu placere aflăm, a fost ales Dl Nicolau *Diamandi,* întrunind totalitatea voturilor.

O invenţiune românească. „*Gazetei Bucovinei*" i-se scrie: Dlui preot Ioan *Baciu,* din Şoimuş i-a succes a inventá o maşină de treerat cu mânile, cu care se poate treerá cu mult mai uşor de cât cu ori-care maşini de treerat cunoscute până acum. Un prunc de 6 ani e în stare a pune în mişcare această maşină fără nici un ajutoriu. Pentru construirea de maşini după acest sistem, dl Baciu a şí început a negoţiá cu unii specialişti şi fabricanţi de maşini agricole, pre cum şí pentru patentarea acestei invenţiuni deasemenea a întreprins paşii de lipsă. Această maşină va fí o adevĕrată uşurinţă de treerat pentru plugarii mai de rĕnd.

Proces contra „Gazetei". Aflăm că vestitul *Alexi* György, a intentat proces de presă „Gazetei Transilvaniei", pentru-că aceasta îl cualificase de renegat, care şi-a vîndut peana şi vieaţa maghiarilor. Pertractarea va avè loc de curênd la Cluşiu.

Peregrinagiu la sta mănăstire Hodoş-Bodrog. În diua adormirii maicii Domnului a peregrinat la sfânta mănăstire *Hodoş-Bodrog* în anul acesta mulţime mare de popor spre a se împărtăşí cu stele taine şi spre a ascultá în acest sfânt locaş slujba dumnedeească. În presara stei sĕrbători s'a oficiat priveghere împreunată cu litie, la care a asistat mulţime mare de popor închinându-se lui Dumnedeu şi edificându-se în simţul de pietate creştinească. Atât în ajunul serbătoarei, cât şi în diua sĕrbătoarei s'a ţinut maslu şi s'a oficiat sta liturgie cu solemnitatea îndatinată, la care au asistat 8—10 mii de credincioşi veniţi din toate părţile eparchiei noastre a Aradului. La sta liturgie ţinută în diua serbătoarei unul dintrĕ părinţii stei mănăstiri a ţinut o cuvêntare ocasională în care a accentuat însemnătatea peregrinagiului credincioşilor la s-tele locaşuri ridicate din vechime pentru alimentarea şi întărirea simţului de pietate creştinească. Cele ce le-am vĕdut cu această ocasiune ne întăresc în convingerea, că víu şi puternic este simţul de pietate creştinească în poporul şi inteligenţa bisericei ort. române. „*B. şi Şc.*"

Literatură, artă şi ştiinţă.

Proză şi versuri. — F a b u l e de Gr. M. Alexandrescu, este titlul broşurei 15 a *bibliotecei pentru toţi.* Pe di ce merge aceasta admirabilă întreprindere scoate tot opuri de valoare şi interes general la iveală: *pentru bagatelul de 15 cruceri* (30 bani) Nu putem îndestul recomândá publicului nostru, ca fără întârdiere sĕ-şi procure de la librăria Carol *Müller* din Bucureşti „*Biblioteca pentru toţi*".

Din public.

Mulţămită.

Subscrişii zdrobiţi de durere din evenimentul teribil îndurat prin perderea neuitatei soţie şi adoratei nobile mame, a doamnei Cristina Melcesco-Maniu n. de Bocskay, prin aceasta aduc mulţumitele lor ferbinţi prietinilor, cunoscuţilor şi tuturor domnilor şi doamnelor, cari au binevoit prin presenţa lor a dá ultimul onor de adio regretatei.

În deosebi esprimăm mulţumire prea stimatelor doamne române din Timişoara pentru cununa splendidă, şi tuturor donatorilor de flori; asemenea şi Reverendissimului domn protopop Dr. Traian Puticiu, avênd cuvinte de consolare aşa de calde şi demne de un părinte bun sufletesc.

Timişoara, 30 August n. 1895.

Costa Maniu, soţ. **Stefan Stan Melcesco,** fiu.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de la **12 fl.** la **10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărĕ și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului

„Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 31 August 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	12?.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.?0
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		193.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . . .	102.—
„ I. „ „ „ 4½% . . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 31 August 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil.	5.90—5.95
Sêcară, greutatea cualit. per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vênturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr. „ „ „ „ „	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	—.— și —.—
Sêcară la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu „ „ „ „ „	6.13 și 5.15
Porumb Iul.-Aug. . „ „ „ „ „	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept. „ „ „ „ „	5.08 și 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.87 și 5.89
Ovĕs la Mart.-April „ „ „ „ „	—.— și —.—
Rapiță Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	9.45 și 9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 31 August 1895.)

Specia		Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănățan vechiu		74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănățan	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănățan	„	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănățan	„	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa	„	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan	„ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan	„ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba	„	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica	„	78	6.70	6.75	79	6.80	6.8
Grâu de Bacica	„	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.		70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou		60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou		62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou		64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu		39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou		39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu		75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou		73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu		—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou		—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă		—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă		—	—.—	—.—	—	—	—

Bursa din Bucuresci 17 (29) August 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadența cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de orașe			
Obl. ale com. Bucureșci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăți			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureșci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85½
„ „ „ Iași	5%	Ian. Iuliu	77½
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.